

Pradžia > ... > Jūsų Teisės > Pagrindinės Teisės > Germany

Valstybių narių geriausia patirtis taikant Chartiją

Turinį pateikė

Vokietija

Vokietija

Vyriausybės politika, kuria skatinama, kad teisės aktų leidėjas, administracinės institucijos, teisėsaugos institucijos ir teismai taikytų Chartiją ir apie ją žinotų.

Nacionaliniu lygmeniu:

Federalinės teisingumo ir vartotojų apsaugos ministerijos (vok. Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz) paskelbtame Teisės aktų rengimo vadove (vok. Handbuch der Rechtsförmlichkeit), kuriame pateikta rekomendacijų dėl įstatymų ir ministerijų siūlomų teisės akto galią turinčių priemonių formos ir rengimo, yra nustatyta, kad teisės aktų, kuriais siekiama suderinti federalinę teisę su Europos Sąjungos teise, projektai turi būti suderinami su Chartija. Tai turi būti paaiškinta aiškinamajame memorandume, kur yra tokių nuorodų.

http://www.bmjuv.de/DE/Themen/RechtssetzungBuerokratieabbau/HDR/HDR_node.html

Nacionaliniame kovos su rasizmu veiksmų plane, kuriame išdėstytos pozicijos ir priemonės kovojant su nelygybe pagrįstomis ideologijomis ir susijusia diskriminacija (2017 m.), ES pagrindinių teisių chartija aiškiai nurodyta aptariant teisinį pagrindą ir teisinę sistemą (vertimo į anglų kalbą p. 12). Šis nacionalinis veiksmų planas turėtų būti toliau laikomas federalinės vyriausybės nustatyto pagrindu, pagal kurį ateityje tęsis dialogas su pilietine visuomene.

<http://www.bundesregierung.de/breg-de/suche/nationaler-aktionsplan-gegen-rassismus-1145356>

Vokietijos teisėjų akademija (vok. Deutsche Richterakademie) (<http://www.deutsche-richterakademie.de/>) siūlo dalyvauti seminaruose ir konferencijose dėl Chartijos taikymo.

Pavyzdžiui, teisėjams ir prokurorams skirtame Vokietijos teisės akademijos renginyje „Įvadas į Europos teisę“ aptariamieji pagrindiniai ES teisės, įskaitant Chartiją, principai ir ES teisės įtaka nacionalinėms teisės sistemoms.

Administracinių teismų teisėjams skirtoje konferencijoje „Administracinė jurisdikcija: veiksminga teisminė apsauga kasdienio darbo praktikoje“, kurioje siūlo dalyvauti Vokietijos teisės akademija, nagrinėjamos temos apima žmogaus teises kasdienėje teismų praktikoje.

Federalinėje viešojo administravimo aukštojoje mokykloje (vok. Hochschule des Bundes für öffentliche Verwaltung) (<http://www.hsbund.de/>) į Chartiją atsižvelgiama įvairiose studijų programose.

Jos Bendro vidaus administravimo fakultete Chartija įeina į administracinio valdymo bakalauro studijų programą. Apskritai, pagrindinės teisės ir (arba) žmogaus teisės yra traktuojamos jau nebe vien nacionaliniu, o labiau holistiniu pagrindu, atsižvelgiant į visas pagrindinių ir (arba) žmogaus teisių kodifikacijas, taikomas Vokietijos Federacinei Respublikai, t. y. Pagrindinį įstatymą (vok. Grundgesetz), Chartiją ir Europos žmogaus teisių konvenciją.

Universiteto Federalinės policijos fakultete Chartija yra įtraukta į pagrindinę studijų programą kaip ES žmogaus teisių ir demokratijos modulio dalis, pavadinimu „Pagrindinių teisių apsauga Europoje“.

Kriminalinės policijos fakultete Chartija įeina į bakalauro studijų programą, pagal kurią ji nagrinėjama siejant ją su prievole gerbti pagrindines ir žmogaus teises vykdant policijos veiksmus, ir su Direktyvos (ES) 2016/680 įgyvendinimu.

Žvalgybos tarnybų fakultete Chartiją apima studijų dalykai „Europos ir tarptautinė teisė“, „Žvalgybos tarnybų teisė“ ir „Konstitucinė teisė“.

Federalinėje viešojo administravimo akademijoje (vok. Bundesakademie für die öffentliche Verwaltung, BAKöV) (https://www.bakoev.bund.de/DE/00_Home/Functions/StartseitenTeaser/Fortbildung.html) su Chartija susijusios temos nagrinėjamos pagrindiniuose seminaruose apie ES. Anksčiau šioje akademijoje (BAKöV) taip pat siūlyta dalyvauti „EU Spezial“ ciklo seminaruose apie ES pagrindinių teisių chartiją.

Federalinių žemių lygmeniu (pasirinkti):

Pažinti ir suprasti Chartiją skatinama ir federalinių žemių lygmeniu, ypač mokantis teisės.

Pagal Vokietijos teisėjų įstatymo (vok. Deutsches Richtergesetz, DRiG) 5a straipsnio 2 dalies trečiąjį sakinį teisės studijų privalomieji dalykai apima pagrindines civilinės teisės, baudžiamosios teisės, viešosios teisės ir proceso teisės sritis, įskaitant sąsajas su Europos teise. Taigi, ES sutarties 6 straipsnio 1 dalyje nurodyta Chartija taip pat įeina į studijų ir egzaminų programą.

Žemutinės Saksonijos pavyzdys:

Žemutinės Saksonijos žemės teismų pareigūnų egzaminų tarnyba (vok. Landesjustizprüfungsamt), parinkdama plačias savo prižiūrimų egzaminų raštu (ypač privalomųjų dalykų) temas, užtikrina, kad studentai mokymais susipažintų su Europos teise, taigi ir su Pagrindinių teisių chartija. Tai taikoma ir privalomųjų dalykų egzaminams žodžiu, apimantiems tokias temas kaip asmens duomenų apsauga pagal Chartijos 8 straipsnį ir aplinkos apsauga pagal Chartijos 37 straipsnį.

Badeno-Viurtembergo žemėje įvairūs valdymo mokymo, personalo tarybų mokymo ir sveikatos valdymo sričių renginiai apima su solidarumu susijusias teises, kurias garantuoja Chartijos 27 straipsnis ir tolesni straipsniai (įskaitant sveikatos priežiūrą, šeimos ir profesinį gyvenimą, tinkamas ir teisingas darbo sąlygas). Specialistų konferencijos dėl materialinės teisės taip pat apima Chartijos sritis: pavyzdžiui, konferencijos dėl globos teisių (25 ir 26 straipsniai), šeimos teisių (9 ir 24 straipsniai) ir teisės į prieglobstį (18 straipsnis).

Chartijos garantuojamos teisės į lygybę (nediskriminavimas, kultūros įvairovė, vaiko teisės, pagyvenusių žmonių teisės ir neįgaliųjų integracija) nagrinėjamos įvairiuose mokymo renginiuose. Pavyzdžiui, federalinės žemės lygmeniu informacija apie sunkią negalią turinčių asmenų teises teikiama per viršregioninio masto valdymo mokymo kursą. 2021 m. taip pat bus organizuojamas mokymo renginys teisminių institucijų narių, turinčių sunkią negalią, atstovams.

Brėmeno Piliečių Atstovybė 2016 m. gegužės 25 d. priėmė rezoliuciją „Pagrindinių teisių apsauga Europoje“ (Parlamento leidinys Nr. 19/370). Šioje rezoliucijoje pabrėžiama Chartijos svarba ir Senatas raginamas atsižvelgti į tai, kaip svarbu apsaugoti pagrindines teises nacionaliniu ir Europos lygmenimis ir santykiuose su Europos partneriais (ypač miestų partnerystės kontekste) ir imtis priemonių užtikrinti, kad tokių teisių apsaugos būtų paisoma ir ji būtų įgyvendinama.

<http://www.bremische-buergerschaft.de/dokumente/wp19/land/protokoll/b19l0021.pdf>

<http://www.bremische-buergerschaft.de/dokumente/wp19/land/drucksache/D19L0370.pdf>

Laisvasis ir Hanzos miestas Hamburgas yra nuo seno įsipareigojęs kurti visuomenę be diskriminacijos ir užtikrinti vienodą visų dalyvavimą, nepriklausomai nuo lyties, seksualinės orientacijos, kilmės, amžiaus, negalios, religijos ar tikėjimo. Mieste dėl to atliekama daug įvairių užduočių, kaip matyti visų pirma iš šių Senato pagrindinių programų ir planų:

- Hamburgo federalinės žemės programa „Drąsus miestas“: dešiniojo ekstremizmo prevencija ir kova su juo
- Lyčių lygybės pagrindų programos tęsa
- Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos įgyvendinimo Hamburgo federalinėje žemėje veiksmų planas
- Lyčių ir seksualinės įvairovės pripažinimo skatinimo veiksmų planas
- Hamburgo integracijos planas

- Demografinis planas „Hamburgas 2030: didesnis, senesnis, įvairesnis“
- Antisemitizmo aptikimas ir kova su juo. Federalinės žemės kovos su antisemitizmu ir jo prevencijos strategijos rengimas
- Efektyvių veiksmų prieš smurtinį salafizmą ir religinį ekstremizmą tąsa ateityje
- Senato kovos su diskriminacija strategijos tąsa

Chartijos 21 straipsniu įtvirtinta teisė į nediskriminavimą Bavarijoje įgyvendinama baudžiamojo persekiojimo srityje, nuosekliai patraukiant baudžiamojon atsakomybėn už rasistines, ksenofobines ir kitaip žeminančias nusikalstamas veikas. Bavarijos teismų sistemoje 2017 m. sausio 1 d. įsteigtas Kovos su ekstremizmu ir terorizmu centrinis skyrius (vok. Zentralstelle zur Bekämpfung von Extremismus und Terrorismus) Miuncheno generalinėje prokuratūroje. Tai yra tyrimų institucija, atliekanti koordinavimo organo, taip pat vidaus ir išorės ryšių punkto funkcijas. Siekiant griežčiau kovoti su neapykantos nusikaltimais internete, 2020 m. sausio 1 d. visose prokuratūrose įsteigti specialūs padaliniai, skirti kovai su neapykantos retorika, ir paskirtas Bavarijos teismų sistemos komisaras kovai su neapykantos retorika. Bavarijos teismų sistemoje taip pat parengti specialūs veiksmų planai konkrečiais klausimais, kaip antai siekiant kovoti su antisemitinio ir dešiniojo ekstremistinio pobūdžio nusikaltimais.

Be to, Bavarijos teisminės institucijos aktyviai dalyvauja projekte „Darbas su Europos prokuratūra decentralizuotu lygmeniu – mokymo medžiaga ir teisės seminarai prokurorams, ikiteisminių tyrimų teisėjams ir gynybos advokatams“. Šiuo Europos teisės akademijos projektu siekiama kartu su šalies ir Europos ekspertais parengti bendradarbiavimui su Europos prokuratūra skirtą mokymo medžiagos rinkinį ir organizuoti nacionalinius mokymo renginius.

Siekiant mokyti Reino krašto-Pfalco žemės valstybinių mokyklų mokytojus, pedagogikos studentai, visų pirma, pagal Koblenco-Landau universiteto mokymo apie žmogaus teises atestacijos programą taip pat nagrinėja su Europos teise ir, atitinkamai, su Pagrindinių teisių chartija susijusius klausimus.

<https://www.uni-koblenz-landau.de/de/landau/fb6/mrb/zertifikat/Moduluebersicht>

Priemonės, padedančios geriau suprasti Chartiją ir kada ji taikoma

- specialistams (teisės aktų leidėjui, administracinėms institucijoms, teisėsaugos institucijoms, teismams, praktikuojantiems teisininkams)
- piliečiams

Federalinė kovos su diskriminavimu agentūra (vok. Antidiskriminierungsstelle des Bundes) 2019 m. paskelbė teisinį pranešimą, kuriame, atsižvelgiant į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija suteiktas teises, išaiškintos ir išplėtos Bendrajame įstatyme dėl vienodo požiūrio (vok. Gleichbehandlungsgesetz) nurodytos charakteristikos:

http://www.antidiskriminierungsstelle.de/SharedDocs/Downloads/DE/publikationen/Expertisen/rechtsexpertise_ermalserweiterung_im_agg.html

Federalinių žemių lygmeniu (pasirinkti):

Badenas-Viurtembergas

Šios federalinės žemės Teisingumo ir Europos reikalų ministerija (vok. Ministerium der Justiz und für Europa) Vokietijos pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai pradžiai pažymėti surengė 2020 m. liepos mėn. Karlsrūhėje vykusį renginį „teisinės valstybės Europos Sąjungoje“ tema. Šis renginys buvo skirtas ne tik apie 50 kvietinių dalyvių teisingumo, politikos ir teisės srityse – jis buvo atviras ir platesnei auditorijai (tiesioginė transliacija).

2017 m. vasarą Teisingumo ir Europos reikalų ministerija parengė programą, pagal kurią informacija apie teisinę valstybę teikiama pabėgėliams. Taip siekiama prieinamai suteikti pabėgėliams pagrindinių žinių apie Vokietijos Federacinės Respublikos liberalią demokratinę konstitucinę santvarką. Šiose pamokose mokoma ir apie tokias Chartijos užtikrinamas pagrindines vertybes kaip demokratija, teisinė valstybė, religijos laisvė ir lyčių lygybė.

Šios federalinės žemės Teisingumo ministerija, bendradarbiaudama su jos Vidaus reikalų ministerija (vok. Innenministerium), pagal savo projektą „Teisinės valstybės principo mokymas klasėje“ siūlo simuliacinį žaidimą visoms šios federalinės žemės vidurinėms mokykloms. Juo siekiama supažindinti moksleivius su teismų

sistemos pareigomis ir funkcijomis ir su teisinės valstybės pamatiniais principais, įskaitant pagrindinių teisių užtikrinimą.

http://www.justiz-bw.de/,Lde/Startseite/Service/Projekt_+Rechtsstaat+macht+Schule

Bavarija

Bavarijos teismų sistemoje 2016 m. pradžioje pradėtas „pabėgėlių ir prieglobsčio prašytojų mokymas teisės klausimais“. Šį mokymą teikia teisėjai ir prokurorai, taip pat teismų pareigūnai ir probuotojai. Taip siekiama informuoti asmenis, turinčius gerų perspektyvų pasilikti Vokietijoje, apie visuomenės gyvenimo pagrindines taisykles, bendras vertybes ir teisinę tvarką Vokietijoje ir Europoje. Šios vertybės, be kita ko, apima Chartijoje nustatytas ir Vokietijos pagrindiniame įstatyme įtvirtintas vertybes, teisinės valstybės principą ir kt. Šis teisės mokymas taip pat yra prieinamas visoms profesinės integracijos klasėms (pamokos vokiečių kalbos pakankamai gerai nemokantiems pabėgėliams ir prieglobsčio prašytojams) Bavarijos profesinėse mokyklose. Siekiant papildyti šias pamokas, Bavarijos žemės Teisingumo ministerija (vok. Staatsministerium der Justiz) skelbia švietimo medžiagą, kurioje taip pat išreiškiamos Chartijoje nustatytos vertybės.

<http://www.km.bayern.de/ministerium/meldung/6078/rechtsbildungsunterricht-vermittelt-rechtsordnung-in-deutschland.html>

Laisvasis Hanzos miestas Brėmenas

Pastaraisiais metais Brėmeno miesto ES informacijos centras „Europapunkt Bremen“ (EPB) (<http://www.europapunktbremen.de>) organizavo kelis su ES pagrindinių teisių chartija susijusius renginius. Chartija ir susijusios temos sudaro EPB grupinio įtraukaus informavimo darbo su įvairiomis tikslinėmis grupėmis (moksleiviais, studentais ir suaugusiais) dalį.

2017 ir 2019 m. Brėmeno miesto valdžios Europos reikalų padalinys, bendradarbiaudamas su Europos Komisija, surengė du didelius „BarCamp“ formos renginius jaunimui pavadinimu „Jūsų klausimas Europai“. Šiuose visą dieną trukusiuose renginiuose vykdyta intensyvi su ES pagrindinėmis teisėmis susijusi veikla.

Kitų ES šalių ar kitų ES suinteresuotųjų subjektų parengtų Chartijos priemonių naudojimas ir skatinimas

Europos lygmeniu Europos teisės akademija (<http://www.era.int/>) siūlo mokymo veiklą teisėjams ir kitiems teisminių institucijų nariams.

Reguliariai vykstančio Europos teisės akademijos renginio „Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymas“ dalyviams suteikiama žinių apie Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos taikymo sritį ir aiškinimą ir apie jos (ypač teisės į teisingą bylos nagrinėjimą) praktinį įgyvendinimą nacionaliniais teisiniais potvarkiais.

Daugelis nacionalinių ir federalinių teisminių institucijų narių dalyvauja Europos teisėjų mokymo tinklo (<http://www.ejtn.eu/>) siūlomose mokymo ir mainų programose.

Vokietijos NVO kovos su prekyba žmonėmis tinklas (vok. Bundesweite Koordinierungskreis gegen Menschenhandel e.V. – KOK) (<http://www.kok-gegen-menschenhandel.de/>) savo svetainėje, įvairiuose informaciniuose biuleteniuose ir teismų praktikos duomenų bazėje nuolat pristato ir analizuoja nacionalinės, Europos ir tarptautinės teisės aktų ir teismų praktikos raidos tendencijas. Šiose analizėse nuolat atsižvelgiama į Chartiją ir susijusią ES Teisingumo Teismo praktiką, ir jos yra taikomos. KOK tinklo teikiama informacija yra skirta su prekybos žmonėmis aukomis kontaktų turintiems teisininkams ir konsultantams, taip pat suinteresuotiems visuomenės nariams.

Bendradarbiavimas su suinteresuotaisiais subjektais, siekiant skatinti naudotis ES pagrindinių teisių chartija ir didinti informuotumą apie ją

Teisių gynėjų ir nacionalinių valdžios institucijų bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

Vokietijos žmogaus teisių institutas (vok. Deutsches Institut für Menschenrechte) (<https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>) pataria politiniams veikėjams ir institucijoms žmogaus teisių švietimo srityje ir yra užsibrėžęs toliau diegti švietimą apie žmogaus teises, įtraukiant tai į teisės aktus dėl mokyklų, mokymo programas, švietimo ir mokymo planus. Tai apima ir Chartiją.

Pagal Federalinės darbo ir socialinių reikalų ministerijos (vok. Bundesministerium für Arbeit und Soziales) finansuojamą Vokietijos profesinių sąjungų konfederacijos (vok. Deutscher Gewerkschaftsbund) „Teisingo judumo“ projektą (<https://www.faire-mobilitaet.de/>) sezoniniai darbuotojai ir kiti judūs darbuotojai iš kitų ES valstybių narių yra informuojami ir konsultuojami darbo ir socialinės teisės klausimais. Šiuo metu vienuolikoje konsultavimo centrų dirba konsultantai, kurie, be vokiečių kalbos, moka dar bent vieną Rytų Europos kalbą. 2020 m. liepos 30 d. įsigaliojusiame įstatyme, kuriuo įgyvendinama Darbuotojų komandiravimo direktyva, numatyta tęsti šį projektą. Nuo 2021 m. sausio 1 d. „Teisingo judumo“ projektas yra vykdomas įstatymo nustatytos teisės į išmokas pagrindu ir yra reikšmingai išplėstas. Tai taip pat padės praktikoje taikyti pagrindines teises pagal Chartijos IV skyrių (Solidarumas).

Badeno-Viurtembergo žemės Teisingumo ir Europos reikalų ministerija organizuoja reguliarius renginius kartu su tokiais ES veikėjais kaip „Europa Union“ (<http://www.europa-union.de>), Europos judėjimas (<http://www.netzwerk-ebd.de>), „Europe Direct“ (http://www.ec.europa.eu/germany/services/contact-points_de) ir IB (Internationaler Bund) (<http://www.internationaler-bund.de>).

Nacionalinių valdžios institucijų ir akademinės bendruomenės bendradarbiavimo pavyzdžiai, kaip prisidedama prie geresnio Chartijos supratimo ir naudojimosi ja

Savo pirmininkavimo Europos Sąjungos Tarybai 2020 m. antroje pusėje metu Vokietija rėmė ir skatino mokslo ir tyrimų laisvės apsaugą tarptautiniame bendradarbiavime. Nuolatinis įsipareigojimas palaikyti pagrindinę teisę į mokslo laisvę (Chartijos 13 straipsnis) įtvirtintas ministrų komunikatu, priimtu Europos aukštojo mokslo erdvės konferencijoje 2020 m. lapkričio 19 d., ir Bonos deklaracijoje dėl mokslinių tyrimų laisvės (2020 m. spalio 20 d.). Bonos deklaraciją (http://www.bmbf.de/files/Bonner_Erklaerung_DEU.pdf) pasirašė beveik visos ES valstybės narės, Europos Komisija ir kitos šalys partnerės už Sąjungos ribų.

Šia deklaracija įtvirtinamos Europos mokslinių tyrimų erdvės bendrosios vertybės. Ją pasirašiusios vyriausybės pritaria tam, kad tose valstybėse būtų pradėta nuolat stebėti mokslinių tyrimų laisvės padėtį, ir „griežtai smerkia visus mokslinių tyrimų laisvės pažeidimus ir ketina atkakliai jiems priešintis“.

Mokslo laisvės aljansas (vok. Allianz der Wissenschaftsfreiheit) (<http://www.wissenschaftsfreiheit.de/ueber-uns/>), kuriame vienijasi svarbiausios Vokietijos mokslo ir tyrimų organizacijos, yra užsibrėžęs tikslą siekti mokslinių tyrimų laisvės visame pasaulyje ir pritaria Bonos deklaracijai.

Nevyriausybinių iniciatyvų pavyzdžiai, kaip jūsų šalyje skatinama naudotis Chartija ir didinamas informuotumas apie ją

Vokietijos žmogaus teisių institutas (vok. Deutsches Institut für Menschenrechte) (<https://www.institut-fuer-menschenrechte.de/>) palaiko ryšius su nacionalinėmis ir tarptautinėmis asociacijomis ir bendradarbiavimo forumais žmogaus teisių švietimo srityje, įskaitant Žmogaus teisių forumą (vok. Forum Menschenrechte), atskiras nevyriausybines organizacijas, universitetus ir kitas nacionalines žmogaus teisių institucijas.

Pagal meno projektą „Korektūros“ (Korrekturfahren) (<http://www.korrekturfahren.mozello.eu/>) du menininkai, Sylvia Winkler ir Stephanas Köperlis, pakvietė gyventojus diskutuoti apie įvairius Chartijos straipsnius ir juos patobulinti savais žodžiais. Šiuo tikslu Chartijos preambulė ir 54 straipsniai buvo atspausdinti dideliuose

plakatuose ir kelias dienas eksponuojami Štutgarte ir Štendalyje. Šios meninės kampanijos rezultatai buvo pristatyti konferencijoje, vykusioje 2019 m. lapkričio mėn. Briuselyje minint dešimt metų nuo Chartijos įsigaliojimo.

Be to, kelios pripažintos švietimo įstaigos, veikiančios pilietinio ugdymo srityje, įskaitant Federalinę pilietinio ugdymo agentūrą (vok. Bundeszentrale für politische Bildung) (<http://www.bpb.de/>), savo darbe skiria dėmesio Chartijos turiniui.

■ Paskutinis naujinimas: 24/02/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.